Incipit liber Synonimorum beati hysidori episcopi Prefatio

Hysidorus lectori salutem Venit nuper ad manus meas quedam cedula quam synonima dicunt Cuius formula persuasit animo meo quandam lamentationem anime uel miseris condere Imitatus profecto Non eius operis eloquium sed meum votum. Quisquis ergo ille es libenter id perlege. [illegible] Cum ad uersitatem huius mundi tangeris terreni censorio iudicio districte et statim agnosces quia quascumque afflictiones preteritis uel patieris in hoc seculo retribue iustissima inferuntur. Duorum autem persone hic induuntur deflentis hominis et admonentis rationis

Deflens homo

Anima mea in angustiis est Spiritus meus estuat Cor meum fluctuat. Circumdatus sum malis Circumclusus sum aduersis Non reperio suffragia tanti mali perfugium miserie mee doloris argumenta non colligo Ubique me infelicitas persequitur velut umbra corpus Sic mala mea fugere non possum Ego ille homo ignoti nominis. homo infimi generis cognitus vel michi per memetipsum tantum. Nemini ulli malum feci. nulli molestiam intuli, vitam meam sine querela inter omnes vixi. ad discrimen vocant meam salutem Nec michi proximus opem Nec defensorem adhibet Inveniunt me quasi infelicem Nescio quid loquuntur et dolose verbis pacifice ad me promittunt. Aliud corde volunt Ostendunt vultu quod in corde non gestant Cui credam Cui fidem adhibebo. Ubi iam fides periit fides Ubi legitimum nichil est Ubi veritas nusquam est Ubi equitas abicitur Ubi ius non creditur. Ubi iustitia a cunctis negatur. Perierunt leges avaritia iudicante Cupiditatis amore Iura nichil valent. Premia et dona legibus vires tulerunt. Ubique pecunia vincit. Ubique venale iudicium. Nullus legibus metus Nullus iudicii timor Impunita manet male vivendi licentia. Nec potentibus queritur Omne crimen impunitum manet Iniqui salui sunt Innocentes pereunt Boni indigent Improbi abundant Conculcati potentes sunt Iusti vero egentes Iniqui honorantur Iusti deiciuntur Iniqui letantur Iusti vivunt in merore et luctu sunt Nulla rei depredicte

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Nulla causa nulla criminatione nulla malicia cum quibus causam
non habeo conscientiam michi patefactum est, autem investigatum
est. Nichil reptum est. Non tamen quiescunt adversum me mala
consiliorum. Nemo ab illis dissentit. Nemo discordat. Nemo
eorum repudiat. Tu dicis quid agam? Si quo con-
silio peream. Omnes adversum me conspiraverunt. Me desperare re-
pudiat. Me debes cupido corde depredari bestia sed a me
fugiunt adversantur et adduct supplicandi. Ego autem inclina-
to capite humiliato vultu composita facie silencio ori meo
custodiam posui et tamen auctoritate de bono tacuo malum
eius retributoris improbis quia respondeo Illi enim non quiescunt sed
et amplius prorumpunt. Cur infelix natus sum? Utinam cum nascerer
dederem et postea quam luce frui cepi rursus requiesterem vel adhuc
in utero oppressa mors tristi venit. O mors quam dulce
es miseris quam pravis amara. Unde habeo mortis calamitatis
animum probet melius est enim bene mori quam male vivere. Melius
est enim non esse quam infeliciter esse ad vitam meam in
fe[li]ciarum esse mortuos quam viventes dico. C. Ra° admonens
O homo quid tantum diffidis animo? Cur adeo mente debi-
litaris? Cur spei fiduciam omnino amittis? Desine tris-
tis esse quiesce noli merore deprimi. Repelli a corde dolo-
rem. Non expedit merentibus in dolore. Vivant ad dolorem. C. Ho querulus
Qualiter quo pacto quo modo qua ad mortem qua ratione qua arte
q quo consilio quo ingenio. C. Ratio admonens
o Omni opere omni vita omni arte omni ratione omni conatu omni ingenio
omni virtute omni instantia suprime luctamina temporales mo-
lestias esto in adversitatibus fortis patienter omnia tollera noli affli-
ctionem tuam singularem credere. Non est a te sola tua pensanda a-
dversitas. Recogita plures aliorum casus intende miserias aliorum
quibus adhibe ad animum. Dum talia compendia memorie intimas
tua portas. Aliorum enim exempla dolorem relevant quia acerbissima
sas acerbissima tua diruta quia causas tam periculi tam lu-
ges. Non sunt nova tua supplicia. Haec omnem calamitatem quan-
ti tales causas quanti talia pericula pertulerunt patienter.
Ab uno fugiendum est quod multis accidit. Tolerabilis pena
huius vite levius est et quia affligit et quia affluit. Mor-
talis est tribulatio huius temporis finem habet. Transeunt omnia

seculi huius cum comparanda. Unde quod videt stare non potest in
est domini Michael tam longum quod non in bono firmatur huius
sub celo sine fine cum impossibile et ut hoc patet ratione contristes
angustias. Dolor et tristitia debet contra [illegible]. Unde in hoc
seculo multum [illegible] sustinemus. Nec [illegible] mali est
vita ista lacrimis plena est. Vita ista a fletibus inchoat
et nascitur. In fletu mater [illegible]. Ipse enim sequendum dolor
est generatis [illegible] omnia plena sunt. [illegible] hoc est [illegible]
tempora [illegible] tamen merorem [illegible]
[illegible] nos [illegible] multas tribulationes [illegible]
in regnum dei. Non autem sunt condigne passiones huius temporis
ad futuram gloriam. Apostolus. In presenti est momentaneum et
levis tribulationis nostre apostolus [illegible] est supra modum [illegible]
[illegible] excellens gloria. Unde est tribulatio [illegible] vite huius
[illegible] calorem [illegible] non te occidit sed erudit. Una
temptatio [illegible] te non [illegible]. [illegible] cum in hoc seculo sunt
[illegible] in futuro gaudebimus. Dei flagello atterimur
[illegible] Deus [illegible] vulnerat quos ad
salutem eternam preparat. In fornace enim probatur aurum tunc ut
sordes [illegible]. In tribulationis camino purgatur ut purior
[illegible] ignem conflans. Non [illegible] murmu-
res. Non blasphemes. Non dicas quare sustineo mala [illegible]
[illegible] dic [illegible] ut [illegible] dignus [illegible]
[illegible] quod merebar agnosco. [illegible] cum [illegible] flagello
[illegible] Deum [illegible] [illegible] dei [illegible]
[illegible] sibi [illegible] qui [illegible] adversa [illegible] tollerat
Deum [illegible] placeat. [illegible] cum [illegible] accusa
et lauda dei iustitiam ad purgationem tuam [illegible]
[illegible] ad iustitiam dei recurre. [illegible] invocatam miseri-
cordiam [illegible] Deum glorificaturus corrigit te deus flagello
[illegible] castigationis arguit et [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] clamat ut videas. Co-
gita ergo homo quod sunt mundi divitiae quod sunt tor-
mentorum dolores comparata hoc totum gehenne et leve
est quod pateris si times illas penas ~~tunc~~ iste enim

temporalibus sunt. In istis moriendo tormenta recedunt, in illis mori-
endo tormenta accedunt, cuius dolor succedit. Hic cruciatu(m)
sis finis, cruciatio est quando patitur. Cumque nos flagel-
la a peccatis absolvunt, qui cum hic castigatus corrigitur il-
le liberatur. Deum vero nec sub flagello corrigitur, temporali pe-
na et eterna dampnatur, et in hoc quidem iudicantur presenti et illic
deinde in futuro. Hic est dux, dampnatio est hic. Illic ge-
mina percussio, que hic habet initium tormentorum et illic
perfectorum penarum. Exorto ergo o homo, nisi te ad misericordiam 40
timuisset non dampnatione dedisset, nec in te malignus
adversarius. Nisi deus permitteret, universa enim que tibi acci-
dunt absque dei non veniunt voluntate. Deus qui te adver-
santibus dei corporibus faciunt ipsa eum iratus iussit te omnia ma-
la sufferre. Nam et per corporis debilitatibus frangere
per varios morbis afficere, per languorum stimulis cru-
ciare per passionibus acie quatere, et hoc ipsum per peccatis
divina iustitia irrogat. Deus enim adversitas verum delictorum
tuorum operum exquirit. Tua enim contra te dimicant arma
per que enim peccasti per hec et torqueris. Dentum ob carnem
flagellaris in carne, qui enim corruisti ad vicia, sic urgeris ad
tormenta. Disce ergo o homo consciam tua et loquere tu cor
tuum. Considera meritum tuum, iuste arguaris. Iusto iudi-
cio iudicaris. Nichil enim bonum agis, Nichil rectum, Nichil
iustum. Nichil vite sanctum est. Nulla memoria pietatis vel digni-
tatis in te est. Cotidie peccas, cotidie laberis, cotidie
corpus iudicium lacessit, conflatio tua non respicit. Ebria
non deponitur. Tumor et iactantia non cohibetur. Rapit
te quoadusque flore furor. Inflammat ira, clamor exaltat, commovet
indignatio, precipitaris semper ad iram. Tu cecideristi bonis potius debes invi-
dere melioribus, aliene felicitatis emulus. Cum iudicium detrahis,
tu tamen non lacerasti vitam. Tu non iactasti infamiam.
O fallax, inquietans, insidiis, avarus, inhumanus, infructuosus.
Non est enim in te ulla vita. Tendisti concupiscentia seculi. Nes-
cis enim explere cupiditatis, semper et ruinis te cotidie prope
involvis. Nec sentias unde flamma libidinose concupiscentie

tonice O te infelicem Non te pudet per multas assimili
tudines comitari corruptor luxuriosus adulter Sicut
porcus in volutabro sic in flagitio tuo computrescis Heu
quousque quousque ad finem te effrenatam trahet luxuria
iam tandem parcere quiesce aliquando malos mores tuos
mutando nova in melius Noli diu errare iam pone
peccatis finem delictorum tuorum et cogitationum tuarum pessimarum
considera magnitudinem culpas tuas pariter ubertatis agnoscito

Heu me heu me infelicem me **Homo querelans**

Nesciebam quod pro mea iniquitate tantum ignorabam quod pro
meo merito iudicor tu manifestasti quod te cognoscere
quod nesciebam **Ratio admonens**

Unde est homo omnis ista calamitas ista acerbitas ista
pena tamen nota sunt a te peccata non aliquo casu non
ex quolibet eventu. Iste languor quod est ista egritudo
quam iniquitas est Aliud ad tibi videtur aliud alius extimat
aliud aliter iudicas. **Homo querelans**

Nichil odio Nichil fine Nichil proprius Nichil parvitas
habeo quam confitendo Credo non tamen negare non possum
quis hoc dubitet quis istud neget **Ratio admonens**

Si ita est per aliud hoc nunc a te videndum [illegible] te malo [illegible]
recede et pro te [illegible] fuge [illegible]
fuge turpitudinem [illegible] macula [illegible]
ablue. **Homo querelans**

Bene dicis bene doces bene admones bene persuades Et ego
hoc optabam a peccato nexu absolui Sed superabat consue
tudine mala victus quod [illegible] superare
Sed vehementer [illegible] in peccato [illegible] plango [illegible]
oblivisci [illegible] assiduo [illegible] admodum [illegible]
astrictus [illegible] ab eo vix [illegible] Tanta sunt mea vicia
ut vix evelli possum [illegible] sub [illegible]
pessimis turpitudinibus [illegible] Spontaneo me [illegible]
[illegible] bonus [illegible] sponte mea ad peccatum dilapsus
sum liber [illegible] Sponte mea factus sum debitor mortis
Infelix ego quod [illegible] perdendi [illegible] sum mala
consuetudo me [illegible] applicavit longa consuetudo de
linquendi [illegible] sum [illegible] fecit a delicto

De lucta

me disterret malo et pessimo volo. Nec valeo spiritui repugna-
re trahor bono amore. Retrahor male consuetudinis lege
gravatus spiritui contrariare nitor. Sed carnis desiderio aggravor. Ad mi-
seriam me amor erigit. Sed ad peccatum concupiscentia astringit. De lucta
D

Electum contra carnalia concupiscentie peccandi, tu virtute
repugna. Vince spiritu carnem et ad dolorem carnis addisce
facultatem. Carnalia concupiscentie vince. Contra dolorem
spiritui malo resiste. Oppone et adversus ardores carnis ardorem fu-
turi iudicii ignei. Propterea estum libidinis recordatio eterni
incendii memoria ardoris gehenne ardorem excludat. Luxu-
rie fornicationis penas mortis eternorum supplicia vincat. Fortior
dolor minorem dolorem excipiet. Separabis homo a peccatis
si eternorum futurorum meditatus. Semper sit ante oculos tuos ym-
mago futuri iudicii. Considera que post modicum est passu-
rus. Futurum dei iudicium semper cogita. Futurum dei iudicium semper te
formidant. Conveniant gehenne metus. Terreat te futuri
iudicii pena. Revocet te timor peccatum a culpa. Sit tuo
corde tam in vita semper hora hec et morte. Spaculis etiam oculos
tuos teneat. Semper sit adventus de morte tua cotidie
cogita. Semper diem mortis tue meditare. Esto sollicitus ne subito rapia-
ris. Cotidie dies ultimus appropinquet. Nescimus qua nos hora con-
stat ignoramus si hac nocte aut crastino qualiter mortis im-
portat. Finis ut nobis absconditus est. Dum nescimus quando
te mors veniat. Timeamus ergo ne dies illa terribilis sit nos com-
prehendat. Ne nos terribilis divini iudicii ad ignorantes di-
ripiat. Ille qui ad peccandum procedit. Peccatum suum se subito
rapi quia vivere desiderat. Moriens subito devenit quem
tot ad penas mortis corpus exitus rapuit. Quanto dum
mori se non existimat aufertur. Aspice ergo ex alieno
tormento quod timeas. Vita foveam ne incidis dum in quo
vides cecidisse alium. Pericula aliena sint tibi cavenda.
Ne inveniaris tu. Vocatio tua sit emendatio. Iniquorum pena
ad tuam salutem proficiat. Quod male fecisti dum potes emenda.
Dum tempus est clama. Dum est licentia penitentie festina.
Dum potes plange. Dum adhuc vox sua in corde dum adhuc
vives remedium et futurum acquire. Ne ergo dies mortis
te inveniat. Prius quam te profundum absorbeat. Confessionem te

infernus capiat. Ubi iam non est indulgencie locus. Ubi iam
penitencie libertas. Ubi nulla correctionis datur licencia. Ubi
nec est ad confessionem recursus et ad veniam nullus regressus.

Vere tu dicis. Tu enim michi narras quod opem et consilium infor-
mas me quod michi magis expedit. Fac ergo sed dicas mo-
nui istud quod rex queris quod sic moneas quod confiteris compunctio.
Ubi est spes in confessione. Ubi est fiducia. Ubi et remissio.
Ubi est locus per penitenciam regredi ad iusticiam.

Est plane quippe est peccatoris duo confessio. Sanat iu-
stificat peccati veniam donat. Tota spes in confessione
locus immunitatis et certissime cum ... nullo habes. Nulla-
tenus de misericordia dei desperes. Habeto spem in confessione. Habeto fi-
duciam. Non desperes. Psalte per ad meliorem conversus eius be-
nignitatem de peccato desperet quoniam plus peccat de desperacione quam de commisso sce-
lere dampnatur. Desperacio enim auget peccatum. Desperacio enim peior est
omni peccato. Confortare ergo te et indulgencie habeto spem. Depone
iusticiam et spera vitam. Depone iniquitatem et spera salutem. Nulla
tam grandis culpa que non habeat veniam. Quis peccatoribus
quis sceleratus quis nephandis criminibus oppressus non de-
negatur ubi penitencie locus. Facile peccatoribus divina clemencia tribuit
per penitenciam indulgencia datur et delictum omne absterget.

O miserum me. Spem perdideram, fiduciam amiseram, totus
confractus fuit meus animus. Iam ... [illegible] spem sed
recepi fiduciam. Iam habeo spem indulgencie. De pie-
tate eius dei non despero. De bonitate dei non dubito. De ...
... spem vite [illegible]. Ecce ... respexit. Ecce ...
accepit. Ecce ad ... quod cupio ... hoc ... facio
hoc statum ... ab animo meo ... ab animo meo ... non
... finis optata ... Deus voluntatem tuam ... bonum perficiat
... ... tua confirmet. Ergo age dum licet. Dum morte
moritur. Ecce peto obsecro. Exclama fortiter. Plage dig-
nitatis tuas quas illicite amisisti lacrimis ablue. Ploratum
scelera ... polent.

Heu michi infelix anima mea et tristis peccatis sum ...
... sum ... ... iniquitatibus involuta. Quis
... plorare ... planctum quas lacrimas
fundam. Non ... memoria ... ... gesta

peccata quorum mea in spiritu dolorem tulerunt | obruitur adimque
no merore compunctionis. Quia saucia facta est anima | o lacrime ubi vos
perdidistis | ubi estis fontes lacrimarum | ubi estis lamenta
uberrimo movendum fontes lacrimarum | fluite super faciem meam |
genas meas irrigate date michi planctum amarum quia
cum omnibus iniquis cecidi | cum eis penas scelerum sustinere | tar-
tarea tormenta sua mala mea sufficiunt Non est peccatum
preter peccatum meum | in quo non me addo peccatoribus pro comparatione
tione mea | cum me cum iniquis juste penas dare timeo ...
expolio juste tantis suppliciis contendor | ex meo peccato in
omnia mala advenerunt. Deus iusta contra me affligit | justo iudicio
respondit. Factus meus gravia vias sustinui minimus enim in tribus
quod ipsa dei ... est gravior quam me amplius affligit | quod me
magis conturbat et terrificat | Cum plura malum nimis considerans de
parabilis omnes peccatum est | quam omnibus suppliciis antecellit | quod excipit omnia
mala

Ratio ~~deflens~~

Heu o anima mea quid est quod magis metuis quam est quod magis
te corripit quam est quod amplius ad mestitiam te contra
pellit

Homo ~~admonens~~

Metuo diem iudicii | metuo diem mortis tremendum. Diem calamitatis
diem durum, comprehendo quod malum quod tollam si amplius
est quam formido | lugeo enim quod hac vita sic patior
Sed per hanc vitam ne quidem iam patior | pertimesco penas
licet dolore in pena | tormenta tamen gehenne formido ex
culpa Venturo in die regnorum iudicii moriar anima
tartarea me rapiant Anxietatem in presentia dei sustinere ad terrorem
apparere | sustinere sine timore accedere Nam cum timore iudicii | ter-
rore quemadmodum peccatum | pro tua formido Si cum vix iustus salua-
bitur. Ergo ego peccator et peccatum ubi apparebo quam faciam diem illius
tremendi formido iudicii Cum examine districti iudicii quid
quid respondebo | quid ero dicturus Cum ante tribunal christi fue-
ro constitutus. Sed diem illum quod peccatum | peccatum omnium illuxisse
eum diebus in | peccatum eorum fuisset ortum prope me Sed diebus detes-
tanda Dum eis abhominanda que meum hominis plus peccavit quam
clausit et tus aperuit. Dicit ut a luce in tenebris permittendo
memoria vestra inquam. Quia lignum fuit non ad ortum. Nam
non fuisse genitum | quam eternos pati cruciatus | perhorrescit me totum |

et terra / me ingere omnis avaricie / peccatum cum credit Cecidi
quia corruj impetrabit Nullum venit ad penam cuius pedibus
non sum condignatus / corporis / sceleratus flagiciis omnis obrutus
Immundicia feruidam cupiditatem turpissime sordidus / ut vix timore vel
[illegible] gemissi / quod polluerit in iudicijs suam / ff ad penam meam
nedum / Sicut tantis ad sum dominum pedibus meis sceleribus ff
deterioratum quippe / animam continuam propositum meum et mores meos
mutauit Itaque a factis meis malis irrecessi / plurimos ex [illegible]
animam me [illegible] / multos quorum mentibus et digitabus [illegible] / [illegible]
[illegible] meo amulere [illegible] parietum / ego [illegible] tam mali [illegible]
tot verbo et opere turpi ad penam / multos fraude et dolo
decepi / de [illegible] dico mea culpa / unde precor et supplico deipa
[illegible] et [illegible] et vos omnes [illegible] orate pro me ad deum Obprobrie
pro me [illegible] [illegible] Si forte mitigatur ira Si forte auferat
a me dignitatem meam et penam meam Si [illegible] in [illegible]
[illegible] cum est super me animus / compleuit deus furore [illegible]
dit [illegible] indignationis sue super me [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nunc
tribulatione sua super me / [illegible] quod deficiat anima mea afflicta
[illegible] Quis miserebitur tui o anima mea / quis consolabitur te
Quis dabit lamentum pro te / Magna est [illegible] contricio tua
dolor tuus quasi fluctus transiens Quia tempestas non [illegible]
super te Quia [illegible] non [illegible] [illegible] es fluctibus
[illegible] es tempestatibus

Ubi es o custos hominum ubi es [illegible] redemptor
Ubi es pastor meus bone Cur reppulisti me Et
[illegible] faciem tuam a me consolator anime mee Recordare
[illegible] Domine deus meus Non me [illegible] [illegible] Non me
[illegible] [illegible] [illegible] quas licet offendi [illegible]
Tu autem clemens tu pius Tu nimium misericors Nullum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] tua [illegible] ulto
[illegible] clementiam / peccatores expectas ut [illegible] / [illegible]
[illegible] scelerati [illegible] [illegible] [illegible] et ab [illegible] nationibus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Quis [illegible] tua [illegible]
ad indulgentiam [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] Donasti Vide [illegible] me domine deus meus clementiam
veniam

tuam / petunt indulgentiam tua pietatis in me / non abnegetis bona que
pluribus est collatum. Scelera non defendo / peccata mea non indi-
co / displiceat michi per fictionem errorem meum confiteor / culpam meam non
defendo. Sed agnosco / vere confessionis tibi aperio. Suscipe
queso mi piissime deus clamorem confitentis. Attende vocem
precantis / audi vocem peccatoris lacrimantis. Peccavi altissime
deus miserere mei secundum magnam misericordiam tuam. Agnosco peccata mea. Sa-
na animam meam quia peccavi tibi. Si enim iniquitates meas re-
cordaberis quis sustinebit ad examen tuum / aut misericor-
die tue [illegible] est / quis enim iustus qui te audeat dicere sine
peccato / quis presumat coram te esse iustus. Nos autem homines absque
peccato / cum nec stelle mundi sunt nec immaculatus esse presumit deo
non fuerunt stabiles et in angelis suis reperta pravitas. Astra
immunda sunt coram te. Celi non sunt mundi in conspectu tuo / quanto
magis ego abhominabilis et putredo et filius hominis vermis. Certum
habes quod contrivi peccatum et bibi quasi aquam iniquitatem / quod commoror
in pulvere / qui habito in domo lutea / qui terrenum habeo
fundamentum. Memento mei domine quia terra sum pulvis et
cinis / opera manuum tuarum porrige dexteram contrito imfirme
materie / succurre aurei fragilitati / patet tibi vulnus meum / co-
ram te est corde meo. Tu vides quanto [illegible] [illegible]
[illegible] medicinam quod sanat tribue / [illegible] contra meam cor-
ruptam [illegible] extingue in me flammas libidinis et concupis-
centie. Iacula ignita diaboli me ultra [illegible]. Tu enim scis
[illegible] quas porto tibi lapsus sum tibi [illegible] [illegible]
[illegible] enim [illegible] / negligentias [illegible] ma-
lorum [illegible]. Erue domine deus animam meam captivam ab infer-
no. Erue me de [illegible] abysso. Esto dies mee [illegible]
[illegible]. Iam ad dies [illegible] / michi [illegible] ad [illegible]
[illegible] domine [illegible] / [illegible] da me [illegible] ab hac vita
[illegible]

Convertere [illegible] ad lacrimas tuas ad fletus tuos
[illegible] / [illegible] tua me absolvit lam[illegible]
do ad lacrimas me [illegible] deus [illegible]
[illegible] tribuet liberari te ab omnibus [illegible] Amen. M
[illegible] quod [illegible] Nec quod [illegible] est [illegible] ut [illegible] est [illegible]
me ut ulterius non peccet. Cave culpas tuas [illegible]

pos primum luctum non videas ad peccatum. Inanis est enim penitentia
quam sequens coinquinat culpa. Vulnus iteratum tardius sanatur.
Frequenter peccantes et lugentes veniam vix merentur. Nichil prosunt
lamenta si replicantur peccata. Persiste ergo in confessione. Esto
in penitentia fortis, confirmatus propositum bone vite, omnia integre tene.
Erit perseverantia operis tui si usque in finem durauerit. Talis perseue-
rantibus promittitur premium, perseuerantibus datur. Non est in bonis qui facit
bonum sed qui incessanter facit. Cum enim perseuerauerit usque ad
finem hic saluus erit. Amen. Ille nos conducat eius semper sic
voluntatem adimplendo qui est benedictus in secula seculorum. Amen etc.

Incipit 2us liber Synonime etc.

In sequenti hoc libro qui nuncupatur Synonima, animaduerte
in una parte qualiter secundum ordinem beatus Ysidorus archiepiscopus
[illegible] quem induxit personam hominis deuincentem
[illegible] hominis se deflentis penitus usque ad des-
perationis defluxum. Cui miserabili [illegible] occurrens ratio hoc
modo animam consolatur atque a lapsu desperationis ad spem
venie sic conformat et quadam interna vice pulsantis animum
lapsum vincens et docet formulam vite spiritualis arripiat
et miserabilem docet deinde ad contemplationis ascensum quo quasi de opere per-
fectionis crescere usque ad perfectam adduxit quasi deinde in
perfectum virum productus eius debitas vocis orationes exsoluit.
In quo denique opere quisque intenta mente lector intendere propone
prius deinceps sic reperire quo pacto caueat vitia quo defle-
at peccata commissa que per lamenta reparatur ad futura, secundo operationis
accedat ut nec ad mundi concupiscentiam reuertatur sed cum
omnibus renunciatis viuat ad Christum dominum nostrum qui cum patre et
spiritu sancto equalis viuit et regnat deus in secula seculorum. Amen.

Ratio admonens

Queso te anima, obsecro te, deprecor te, imploro te ne ultra
sic leuiter agas. Noli inepulte viuere, ne tempore aliquo
facias ne sponte inicias malum, ne committas peccatum, ne videat
iniquitas, ne vincat malicia, ne superet iniusticia virtus.
Scito homo temetipsum, scito quis sis, quare natus sis

Memor quae sis factus, quam conditionis sis, dignitatis ad quam te sis in saeculo pro-
creatus. Memento conditionis tuae. Esto talis ad quod factus es. Qualem te Deus
fecit, qualem te factor condidit, qualem te creator insti-
tuit. Serva veram fidem. Custodi intemeratam fidem. Ma-
neat in te recta fides, sit integra, incorrupta fidei confessione, nulla
te impropria doctrina decipiat, religionem tuam prava corrumpat,
nulla pravitas a fidei sanitate avertat. Nichil temere de Deo loqua-
ris. Nichil de Deo perversum, nichil impium sentias. Nichil pudore
perfectionis in dilectione Dei offendas. Esto in fide iustus. Zelator fidei
veram, zelator quaestionem sanam, quae invocas fide non denegabis o-
pere. Ab omnibus quae lex vetat abstine. Omnia quae scriptura pro-
hibet cave. Nichil contra praeceptum Dei facias. Divina bono
nullo adiuncto malo componas, nulla corrumpat confusio
opera recta similitudine. Ita non maculentur. Malum inmixtum bonis co-
taminat plurima, unum malum multa bona perdit. Cum in
unum pertranseunt omnibus virtutes subiacere videtur. Quod unum enim
peccatum multe iustitie perierunt. Per unum malum multa bona
possunt subverti. Hoc id ad quod delectatio corporis animum non de-
clinet, carnis delectatio. Quod pro nunc probas non debes animam tuam
ad inpietatem carnis. Refrena mentem ab appetitu carnis.
Cor tuum quotidie discute, cor tuum cotidie examina. Conscientiam
examina. Occulorum tuorum discute. Si cogitationes noxia cus-
todi animam tuam. Mentem tuam turpis cogitatio non subripiat.
Custodi conscientiam tuam a peccato. Sit animus tuus ab omni pollu-
cione purgatus. Sit mens tua pura, nulle ibi sordes resid-
eant. Sic vicium a te abstrahe, ut odio quod prius opus in te
remaneat. Scito te et de cogitationibus iudicandum. Deus enim
conscientiam iudicat. Deus non solum carnem sed etiam mentem exa-
minat. Deus iudex et de cogitationibus iudicat. Quando [illegible]
tangit te prava cogitatio, non consentias illi. Si tibi aliquid
suggesserit illicitum, non delecteris. Cum prava cordis suggestio-
nem conceperis, non perficias eam in corde tuo manere. Quacumque
hora venit, expelle illam. Ut aperuerit scorpio caput,
eius calcari primum caput. Calca primas suggestiones
et culpam, cum ibi incidas, ubi nascitur ipsa cogita-
cio. Initio resiste et evades totam. Adversus initium co-
gitationum certa et vinces. Fac cogitationes excludere et

cetra pipera ut Si sp(er)mis cogitatio a corde no(n) p(ro)rumpit in ope(re)
p(re) cogitationi non consensis ope(ri)s cito resiste que delectatio
non rapit consensio no(n) subdit Non enim p(ot)est corp(us) corru
pi nisi p(ri)us corrupta a(n)i(m)a fuit Du(m) a(nim)a labit(ur) statim caro ad
peccatum parata est Sola enim precedit carnem i(n) crimine Michi q(ui)
que p(ot)est caro facere nisi q(uo)d voluerit animus Stude a cogi
tacione animi ut caro non peccet Si enim nolueris vin
ci ordine n(on) potest Audi a(nim)a mea q(uo)d loquor ausculta
que dico Attende que moneo Nulla te immundicia pol
luat Nulla libidine macularis ab o(mn)i carnis corrupcio
ne compesce luxuria in te n(on) valescat libido ultra te n(on)
dominetur Custodi a fornicacione corp(us) tuum Nulla vinq(uam) car
li contagione inficiaris fornicari contaminari detrudi pec
catum p(ro)p(ri)um corp(us) (com)petens fornicatio maior est fornicacio ani
me reddit Melius est mori q(ua)m fornicari melius e(st) mori q(ua)m
libidine maculari melius est a(nim)am effundere q(ua)m eam p(er)de
re ... continencia hominem deo p(ro)ximum reddit Con
tinencia hominem deo p(ro)ximum facit Continencia ubi ista man
serit ibi et deus manet Castitas hominem celo iungit Casti
tas celum p(ro)mittit Castitas heredit(at)em celi p(ro)parat libido
hominem inferno mergit libido ad tartara hominem mittit Ad
penas tartari hominem libido p(er)ducit Cum p(er) adu(er)sarium ca(r)nis sti
mulo tangeris et p(er) adu(er)sarium libidinis suggestione pulsaris Si
adu(er)sarium animum tuum fornicacionis titillat memoria Si
adu(er)sus te luxuria temptat Si adu(er)sus te libido militat memoria(m)
mortis tibi obice Dic co(n)tra te ... p(ro)pone finem vite tue
ad oculos tuos adhibe p(ro)pone tibi futurum iudicium p(ro)po
ne tibi inferorum p(er)petuos ignes p(ro)pone tibi gehenne
penas horribiles Ora cum lacrimis Indesinenter oratio
ni insistas deum diebus ac noctibus sit tibi sine cessacione
oro fit frequens ora non desistat Insiste orando frequenter
Incumbe orando assidue Geme et plange Surge de nocte
... vigila et ora frequenter ... ora et ... dem
... noctibus vigiliis ad medio ... clamor ...
ora ... frequens ... iacula ... ...
... tela ... adversus hostium
temptamenta ... immundos spiritus ... expellit frequentia

Immundos spiritus oratio [illegible] Instante demonia orationibus vincuntur
oratione demonia superantur / omnibus malis prevalet oratio / adime
quod tibi pravitatem carnis [illegible] / tuum corpus castiga
ieiuniis et abstinentiis [illegible] / Pallida ora gerit
[illegible] porta corporis [illegible] et [illegible] abstine et carere non po
nisi + tes temptationes vincere ieiuniis [illegible] cum libi
crescit dos ciborum pravitas carnis luxuria [illegible] / [illegible]
[illegible] et fit carnis temptatio pravitati [illegible] car
nis temptatio saturitati quod libido gignitur est / [illegible]
nio libido constringitur / Ieiunio luxuria superatur / [illegible] sa
turitas non domina luxuria / Abstinentia enim carnem su
perat / abstinentia luxuriam [illegible] libidinis [illegible] abstinentia
frangitur / libidinis virtute abstinentia solvitur / Cibus et fa
mes carnis luxuria nutrire facit flammam et [illegible] car
nis luxuria [illegible] quod multi [illegible]
menti / [illegible] [illegible] luxuria [illegible] / [illegible]
fames libidinis [illegible] instrumentum sunt
luxurie / Igni autem [illegible] fornacis [illegible] crescit
[illegible] plus augetur / oculi enim sunt prima te
la libidinis / [illegible] prima concupiscentia mulieris / Mens [illegible]
oculos capitur [illegible] iacula mittit [illegible]
libidinem nutrit [illegible] mentem [illegible]
cor vulnerat / [illegible] igitur [illegible] oculos a
spectaculis non eos defigas [illegible] carnis nulla
ad concupiscendum [illegible] multa [illegible] ut
concupiscentiam tolli occasionem [illegible]
[illegible] a fornicatione tutus [illegible] et [illegible]
[illegible] / Locus namque [illegible] a [illegible] discedens [illegible]
[illegible] autem [illegible] Non est [illegible] ignem
[illegible] per [illegible] dissolvit [illegible]
[illegible] Non est [illegible] assiduitate peccat homo / [illegible] fami
liaritas amplificavit / [illegible] occasionem peccandi voluntas
facit / [illegible] quos voluntas non potuit assiduitas superavit
occasio est dedita luxuria [illegible] / Vacante luxuria
[illegible] occupat [illegible] libido labor [illegible]
[illegible] libidinem [illegible] / Carnis [illegible] labor [illegible] Corpus
enim labore fatigatum minus [illegible] flagitium / quapropter
[illegible] Non diligas [illegible] Non [illegible]

frangas corpus laboribus / sed et operis cunctis studium / quere tibi
opus utile quo te impliceas mente. Sit opere vacare lectioni
sacre meditacioni scripture. Vaca in lege domini. Verbo in
divinis libris frequenciam assiduitas legendi sit tibi. Sit
tibi frequens lectio et quotidiana. Legis meditatio lectio in
docet quod caveas / lectio ostendit quo tendas / lectione sensus et
intellectus augetur. multum proficies cum legis si facias que le
gis. Iam cetera bona placent deo et a quo cuncta procedunt. De bo
nitate sit. Sit in voto pie. Sit in bonis cunctis est ani
mus. Sit in bonis cunctis animus est attentus. Esto ergo hu
milis. In humilitate fundatus esto omnium ultimus et novissi
mus / humilitate indue te, fac similem te, compara similem te, pre
pone, reputes estima omnes superiores tibi / quibus proximus
sis. Humilitatem tene. Sit humilitate. Consumes habere gloriam / quanto
enim humilior fueris tanto te sequitur gloria et alti
tudo. Cave autem ostentacionem. Cave ostentacionem et appeten
tiam. Cave inanis glorie studium. Non te arroges. Non
te iactes. Non te extollas. Superbie elacionis superbie non
ostendas elacionis pompas non ostendas. Nichil de te pre
sumas. Nichil tibi boni attribuas de iusticia. Virtutis na
tura probitas / de bonis factis non attollaris. De bo
no opere tuo gloriari desiste ut ascendas / humilias ut
exalteris. Ne exaltatus humilieris. Sicut enim attollitur
humiliatur. qui exaltatur deicitur. qui elevatur prosternitur. qui
inflatur allidatur. de excelso gravior casus est. de alto maior
ruina / superbia angelum deposuit. elacio / excelsos deicit
arrogancia / sublimes humiliavit. Humilitas autem capud
nescit. Humilitas capud non novit. Humilitas indigna
ruinam meruit. Nunquam lapsum passa est humilitas
Cognosce homo / quod deus humilis venit / se ipsum humiliavit et
forma servi factus / obediens usque ad mortem / ambula sicut
ille ambulavit. Perfectione Christum imitare. Beatus qui vestigia
eius / existens abiectus / displicere tibi / despectus esto apud te
metipsum. Sicut enim sibi vilis est. Tanto deo magnus est. Quanto
sibi placet deo displicet. Esto igitur parvus in oculis
tuis ut sis magnus in oculis domini. Tanto enim eris

ante deum preciosior quanto fueris ante oculos tuos despectior
Porta semper verecundiam in vultu de recordacione delicti
Porta semper pudorem in facie de ~~peccato~~ memoria commissi peccati/
pudore oculos tuos attolle erubesce/ merore abiecto
vultu humiliato ore depone faciem/ Fac istud et te nubi-
lum et cinis involvat/ squalor atria membra et tabescencia
pectora operiat/ exhaustum corpus luctuosus habitus tegat/ Terra
tibi sit cubile/ stratus humus/ pulvis es et ad pulverem re-
di/ cinis es et ad cinerem Sine semper lugeas/ semper mereas/ semper suspi-
ria cordis emittens/ sit semper compunctio in corde tuo/ sint
crebro gemitus in pectore/ semper in oculis lacrime semper fun-
dantur/ Dilige lacrimas/ placeant tibi lacrime/ delectet
te semper luctus et planctus/ et lacrimas inde defleas/ Tanto
sis promptus ad lacrimas quanto fuisti promptus ad cul-
pam/ qualis fuit voluntas ad peccandum intencio/ talis sit ad pe-
nitendum devocio Iuxta vulneris [illegible] profundum [illegible]
morbum impendere medicinam/ iuxta vulnus adhibere re-
medium/ Omnia peccata ~~omnia~~ grandia lamenta de-
plorant/ nulla te res de peccato securum faciat/ nulla te secu-
ritas de peccato blandiatur/ Nulla penitentis deinceps re-
peratur iteracio suppeditat Incessant in corde tuo spes
et formido conspirat/ Spem sic cum te timor atque fiducia
spes spes et metus Sit semper ad maiorem ut iusticiam metuas/
sic te spes indulgencie erigat ut metus gehenne semper
affligat Timor eum semper emendat Timor expellit pec-
catum Timor reprimit vicium Timor cautum facit hominem atque
sollicitum Ubi vero timor non est ibi scelerum habundancia
est In infirmitatibus tuis non contristeris In languoribus tu-
is semper gratias age deo Valere te magis optanda quam corpore
vale magis mente quam carne Adversa eum corporis remedia
sunt anime/ caro carnem vulnerat/ mentem curat/ languor vi-
cia compescit/ languor vires libidinis frangit Si prosp-
eritas arriserit non extollaris Si adversitas ~~acciderit~~
acciderit non deiciaris Si felicitas alliciat non te
iactans Si calamitas contingerit pusillanimis non
existas Modo temperamentum cum prosperis Modo paciencia

mandus | probabit te in dolore cognosce ne frangaris | Pro-
babit te in prosperitate cognosce non extollaris | Equa-
lis esto contra omnes eventus tuos nec gaudio nec nimio merore co-
mitteris | Dura cum tibi iniuria sustine | Et nulla importuna te co-
mutent | Nullus te casus imparatum inveniat | propone tibi id quod
Nullus sit casus quem meditacio non preveniat | propone
tibi nichil esse quod accidere non possit | premeditare omnia
contra fortuita | futuras tibi occurrere miserias | In eius
meditacione quo pacto adversa ferens | Nichil aliquid accidisse
accidit tibi quod cogitasti | sapientis est speculari quid accidere
omnia meditata leviora accidunt | experta mala tollerabilia
fiunt. Cadit adversus eum casus qui prius prospexit eum. Nos ad
nunc, quod accidet advenientem operta meditacio frangit
Cogitacio molestias futuras attenuat principio malorum
sunt advenientia | Inopinata autem mala fortius feriunt | No-
ba omnia sunt que cogitata non fuerunt | Evenia existunt contra
quibus quamvis nunc improvisa mala evenerint fortiter | Re-
pentinum malum cito frangit | quod bipenne non est vehementer
affligat subita mentis repentinis terrore compescat | Inopinatus
hostis fortius opprimit | omnia repentina graviora esse
sunt | Cum repente accidunt quemadmodum occurrunt | Ad bona
et ad mala prepara cor tuum | et bona et mala quemadmodum eveniunt
veniunt, paratus porta | et adversa et prospera ut eadem occurrerint
tolli quedam eveniunt. Mentem liberam pacifice quam convenit
iracundia restringe illam | si occupaverit mitiga eam | culpa
furorem | tempora irationis tibi cum motum | refrena iracun-
diam | si non potes iram vitare vel tempera | si non potes fuis-
se causa vel prohibere | Compatior esto ad sufferendam quam ad
inferendam molestiam | disce mala pocius tollerare quam facere
disce nichil fere pocius quam respere | Cave ne per ultor
iniuriarum tuarum | esto paciens | esto mansuetus | esto mitis | esto
modestus | serva pacienciam | serva modestiam | serva mansuetu-
dine ferre obprobria illata contumeliam inrisionem obpro-
bria despiciendo culpa dissimulando errores detegere
cum culpas et contumelias detegendo culpa | Contra sagittas
contumelie pacientie clipeum porta parati et apponere verbi

tolleranc(ie) clipeu(m) | (con)tra lingue gladiu(m) op(p)onas. Abstine(n)d(um)
q(uoque) ab h(is) q(ui)b(us) nocet | q(ui)b(us) irritet | q(ui)b(us) exasperet | q(ui)b(us) i(n)-
sistet | q(ui)b(us) lacesset | q(ui)b(us) co(m)minet(ur) | q(ui)b(us) d(e)i(n)de | q(ui)b(us)
ad lite(m) p(ro)vocet | q(ui)b(us) i(n)iuria(m) faciat | q(ui)b(us) afficiat. Co(n)tume-
lias | tu p(at)ere | tu tace | tu dissimula | tu co(n)te(m)pne | tu no(n) loq(ue)re |
tu exprime ple(n)d(um) p(ro)v(oca)t(us) iniuriatus no(n) vindices | co(m)minan(ti) no(n) co(m)mineris
co(m)minatio(n)e(m) no(n) p(ro)cedas. In te(m)p(or)e p(ro)lixio(n)e p(ro)cedas | ita
ut oc(ulu)s tuus vince | disce a (Christ)o cu(m) modestia (et) ma(n)suetudi(n)e
te tolerare. Ip(s)u(m) attendas cu(m) dolore i(n)iurias | (et) p(ro)bra ma-
g(na) passus eo(rum) in laqueo (et) co(n)palmis eius p(er)cussus flagell(is) cesus
clavis cruci fixus spinis coronatus felle cibatus. Et ideo gr(ati)a
cu(m) ma(g)n(u)s mortu(us) est p(ro) no(bis) ledis a quo lesus es. Mag(nus)
est fortitudo p(er) eo(rum) lesus reddas | mag(n)a est gl(or)ia p(ro) eo(rum) po-
tuisti nocere p(e)rcas | q(ui)d e(ni)m i(n)iuriaris p(ro) p(e)cc(at)o tua (con)ting(i)t
tibi | q(ui)d i(n)iuriar(is) similia tua (con)fessio(n)e hoc faciens | q(uod) tibi
co(n)ting(i)t accidit p(ro) tuo pecc(at)o evenit. Considera eciam quo(modo) m(u)l-
tiplic(at) dolore(m) t(em)p(or)u(m) hominis | q(ui) p(er) q(uos) quib(us) co(n)stitu-
ut(ur) id q(uo)d derogat v(e)l tu orav(is) | cu(m) maledicat(ur) tibi.
Tu benedic | maledicti u(t) dic(itur) appone | scrutari p(er)ca(s).
Re(n)ovire | blandime(n)to ira(cun)dia(m) fiunt dissolue | vince nostra in
lenitate | vince bonitate malicia(m) | inimicos p(ro)p(ter) modestia(m)
placa | mala aliorum tuo bono expurga | tranquilla q(ue) mente
illatas co(n)tumelias abice | ap(u)d tranquillo corde dolore(m)
i(n)iurie | sicut q(ui)m(us) gaude(n)t | ap(er)tu evaporat | valde aut(em)
corrodit animu(m) | sicut incl(us)u(m) | q(ua)nto magis allidis tanto magis
augetur | ap(er)i q(uo)d (con)tra ais (et) non te excruciat. Si con-
tristaveris in aliquo fr(atr)em tuu(m) satisfac illi. Si p(er)-
tinet in eo | age penitencia(m) cora(m) illo. Si quem p(ro)p(ter) of-
fenderis | recip(i)tia cu(m) p(ro)p(ri)etate | p(er)age velociter ad re-
co(n)ciliacio(n)is officium | (et) cito venia(m) postula. Non
dormias (nec) revertaris ad p(ro)p(ri)a. Non requiescas nisi
reco(n)ciliatus fueris fr(atr)i tuo. Revoca cu(m) celeri
dilectionis affectu. Revoca cu(m) humilit(ate) ad gr(ati)am hu-
milit(er) illi affectu | (con)stringe | supplici animo deprecare
venia(m) petenti v(e)l quos veni(a)m d(e)p(re)catur libent(er) indulge |
postea in indulgencia(m) placatus dimitte. Revertentem
statim amplectere. Redeuntem co(n)festim benigne suscipe

pe caritate dimitte ut dimittatur et Ignosce ut ignos
ti tibi possit Non habebis indulgenciam nisi dederis / si
ille non supplicavit / si sibi dimitti non postulet / si deprec
andi humilitatem non habet Si quemquam sua mala gesta non
cognoscat Tu relaxa corde / tu dimitte ex animo Tu omnibus
indulge / tu bonum operare voluntate concorde / Dolorem cor
dis non serves / dolorem animi non retineas Aufer
a corde fructum offensionum aliene nequicie non serves
dolorem odium enim in regno dei hominem separat a celo ipse expul
sit a paradiso ... odium nec passione adimitur nec
martirio expiatur nec sanguine fuso deletur quod relis...
igne invidia ... invidia consumat invidia
aucta bona ardore pestifero ... ipsum sibi nocet
ipsum se mordet ipsum ... sua rodit Invidia ti
nea est ... concedit ... mente afficit
quo homines ... depascit occultat et ... vel
... bonitatis ... invidia caritas ... De bonis
alterius non doleas / nec prosperitate lacereris nul
lis felicitate ... / nullis invidencie facibus
agiteris Pacem ama / pacem dilige / pacem cum omnibus
retine omnes enim in mansuetudine et caritate amplectere
Non sis in pace in... Non sis lenis ... Serva
ipse ... Habeto complacabilitatem mentis Habeto
animi benignitatem Promptus esto ad affectum affabilis in
sermone / ... affabilis omnibus Nec existat sermo iurgiorum
... discordia dimicat ... litem / vita rixas Cave con
tentiones / tolli occasionis litis / litem pone / bene ... de pace
In nulla hora contendas In nulla accusatione contende / Stu
deas Contentio ... exigit / contentio lites parit con
tentio rixas gignit / contentio ... accendit / pacem
cordis contentio extinguit / contentio concordiam rumpit Si cecid
erit inimicus tuus Noli gloriari / Ruinam adversarii tui
Noli extolli / Non letaris super ... Ne perveni
ant in te similia Ne forte ... ab eo Irad sua
... Sit ... humilitatis ... affectus sit
... passionis ... dolor

super eum qui afflictus est Condole in alienis calamitatibus
sanctifica te fletibus in alienis meroribus non pro damno non
pro fervore ut sint tibi discordia sed alienam miseriam pro
tuam luge In tribulatione alterius et tu esto tristis Cum plangen
tibus plange Cum lugentibus fle Cum lugentibus me
rentis affectum conduge In omni opere tuo In omnibus acti
bus tuis In omni conversatione tua imitare bonos emulare
sanctos Habeto ante oculos tuos exempla sanctorum pro
pone tibi sive patrum exempla digne imitanda Vive
ita ad bonum vivendo testimonium iustorum nullum de te vite tue
scandalum et de fama nulla opinio consistat adversa Disce bona
flagrare fama bono teste bonum testimonium Custodi bonam fa
mam tuam nullis sordibus obscuretur nullis labe obruatur
Cave gloriam popularem Vitia dimicat vulgi Contempne fa
vores laudes popularis favoris esse magis bonus quam videri stude
non coneris Si quis te extollat Sed audi si quis te compro
nat sive te favor te perducat nec vituperacio frangat qui laudem
non appetit nec contumeliam sentit Qui contempnit laudem
facile et vituperacionem vincat Non ideo te bonum existimes
si bonus diceris In lingua aliena conscienciam tuam ne credo
Tu discerne te tuo non alieno iudicio neque ex aliorum
sermone sed ex te tua metire nemo magis scire potest quis
sis sic scit tu conscius tui es quid prodest simulata vita
cum tibi proderit dum malus es si bonus diceris Ca
propter vita simulationem vita fictionem obscurioa
veste Non prefers sanctitatem et naturali bona vita talis esto
professionem tuam et habitu et incessu demonstra Sit
in gressu tuo simplicitas In motu puritas In ges
tu gravitas In incessu honestas Nichil dedecoris
Nichil lascivie petulancie Nichil insolencie Nichil
levitatis In incessu tuo appareat animus enim in corpo
ris habitu apponat gestum corporis signum est mentis
Corporis gestu ad habitum conditum incessus ergo tuus
ymaginem levitatis non habeat incessus tuus al
terius oculos non offendat Non prebeas de te spec
taculum Non des aliis de te obtractandi locum

Nec te adiungas levibus personis Nec te admisceas va-
nis/ vita malos Cave iniquos Fuge superbos Repelle
iracundos a te/ bonis te iunge Bonorum consortium appete
bonorum sanctitatem sequere. sortem assidue recipe adheren(s)
Si fueris socius comparationis eris et imitator eorum Cum ad
sapientibus graditur sapiens est. Qui cum ad stultos stultus
est. Similis cum simili congregari solet/ fama bona tibi
innitens. si viciosis non te sociaveris/ Inclinis est quod
malorum odium quam consortium Claude etiam aures tuas
ne audias mala Respue sermones Inpudicos/ fuge
inhonesta verba/ nulla aures tuas sermo turpis
perturbat Vanus sermo cito polluit mentem et facile
agitur quod libenter auditur Nichil inmundum ex ore tuo pro-
cedat quod polluat mentem audientis Nichil quod expedit
sonus vocis non vindicat/ hoc prodit ex labiis quod an-
imus non polluat audientes Cavendum est ubique obsceni-
tas fugienda est in primo sermone Sermo bonus
bone conscientie index est Mores hominis lingua pandit
qualis sermo ostenditur talis animus comprobatur Ex ha-
bundancia enim cordis os loquitur abstine a sermone
compesce linguam ab ocioso verbo comprime linguam Inep-
tas fabulas non loquaris Turpia et vana ver-
ba non garrias Cum autem ociosa verba non v-
itantur ad noxia cito transit Minor culpa maio-
re generatur/ paulatim increscunt vicia Et dum parva
non vitamus in maximis prolabimur Minima igitur
vita/ ne ad maiora non pervenias Prius pone custodiam
ori tuo non incidas/ et qui loquitur contra veritatem atque doctrina
divina resistunt Sit sermo tuus in te pro veritate sit
ex perfectione auditorum utilis Cave ne non proportet
loqui/ sed quod deceat disce quod loquaris quid taceas et
de loquendo et tacendo esto peritus/ multum enim deli-
bera quod dicas/ ne dictum revocare possis quod dixisti/ fuge ergo
lingue/ lingua tua non te condat Tolle impedimentum
occasione ut non peccatum dimittere iaceat/ os tuum sro

loquaris quod excipiat tuus adversarius Pone custodiam
ori tuo | labiis signaculum prebe | oppone lingue tue
clausuram plenam sollicitudinis linguam minutioris custodie
Intuere opportunitatem loquendi Tempus proferendi ser-
monis inquire Scito quo tempore loquaris Considera quid
dicas Tempore congruo loquere Tempore congruo tace | usque
quo interrogeris Non interrogatus ~~dat~~ loquaris nisi
interrogatus fueris Non dicas priusquam audias Nec os
tuum aperiat Sint verba tua pauca Tolle verbositatem
sermonis superfluum loquendi non excedas modum Nec
immoderatione lingue incurras periculum Multiloquium non
fugiunt peccata Fluvius crescendo colligit lutum | Velud modo flatus
maris procellam parit imbrem mittit etas procellam ~~colligit~~
suscitat Linguosus homo imperitus est Sapiens verbis
paucis verbis | breve sermone sua facit loqui multum
stultitia est Vox enim insipientis in multiplicatione sermo-
nis est Servetur igitur in verbo mensura In sermone
statera | semper verba tua modera | Modum loquendi non te-
neas absconde etiam a lingua vicium detrahendi | alienam vi-
tam non lacerabis De malo alieno os tuum non coinquines Nec
detrahas peccanti sed dole Damnum alieno detrahe sicut pro-
prium pertimesce | Detractio quanta pestis est Detractio gra-
vius dampnatur est Hoc vicium pessimum et Detrac-
tio quanta vicium est Detractio quanta crimen est Omnes ab-
horrendum hoc Omnes vitium periat hoc fedus nichil est
hoc sordide turpitudinis est Canum hoc est lacerare fama
lingue eorum Canum dente pestifero mordere Coli-
camus obtractare noverunt Cum alios detrahis te dis-
cute Cum aliud mordis tua peccata recognosce Tu vis
detrahere ad tua peccata te convertens ~~[illegible]~~ Recogita
non aliorum peccata sed tua omnia delicta | vicia tua non alie-
na intuere Studeas detrahere si te bene compereris De tua
ipsius correctione esto sollicitus De tua salute et emenda-
tione esto intentus Detrahentem non audias [illegible]
audiendo non prebeas | Pari pena et reatu detractores
et auditores tenentur | utrisque distincte sic dependitur Et
qui detrahentem audit et is qui detrahit quod ad te nec pertinet

Noli querere quid in terra loquitur. Hominis cognoscere uitam
penitus noli quid quisque dicat uel faciat / curiositatem di-
mitte. Curas aliene uite que ad curam tuam non pertinent.
Nulla curiositas animum tuum capiat. Nulla te concupis-
centia detestande curiositatis subripiat. Noli oblitus tui
curam morum alienorum perquirere / tanta cura corrige uicia
tua quanto studio prospicis aliena. Omne genus mendacii
summo opere caue. Nec casu nec studio loquaris falsum.
Nec non consistere mentiri studeas. Nec qualibet fallacia
uitam alicuius defendas. Caue mendacium in omnibus.
Mendacio enim fides tollitur, error nutritur, ueritas abolitur.
Nullum iustum mendacium est. Omne mendacium peccatum. Om-
ne quod a ueritate discordat iniquitas est. Leges seculi
falsarios dampnant. Mendaces puniunt. Fallaces puniunt.
Si mendacia opere hominis dampnantur lege. Si fal-
lacia humano iudicio capitali pena plectuntur. Si falsitas
capitali sententia consumitur. Quanto magis apud deum tes-
tes uerborum et operum. Qui de ocioso uerbo racionem se
missurus reddit et qui pro ocioso sermone penas se
missurus lugebit. Omnis enim qui mentitur occidit animam.
Et perdes omnes qui loquuntur mendacium. Et testis fal-
sus non erit impunitus. Refuge ergo fallaciam. Declina
mendacio. Caue falsum pro uero loqui. Nunquam menciaris.
Esto in uerbis uerax. Neminem mendacio fallas. Nemi-
nem mendacio decipias. Neminem mendacio fal-
lens decipias. Nullum detrahas uerbis. Nullum decipi-
mentis uerborum inducas. Non aliud loquaris et aliud fa-
cias. Non aliud dicas et aliud in animo teneas. Abice
affectum sermonis simulacionem. Caue fictiones duplicis homi-
nis. Contrahe tibi iuramentum. Tolle iurandi usum.
Ius iurandum quod dicit tibi periculosum est enim iurare.
Assiduitas iurandi periurii causam facit. Iurandi usus
periculose ad periurium ducit. Sit in ore tuo ueritas. Veritas
iuramento non indiget. Fidelis sermo iuramenti locum
tenet locum. Firma etiam sit promissio tua fides. Fac bo-
num quod spopondisti. Non pares in uerbis sancti et de opere

diffinalis. Coram deo finale aliquid non permittas. Sine gra-
tiarum actione enim nichil exprimas | quia non potes facere no-
policitus | multum deo vovere quam non reddideris quod vo-
vis. Displicent deo qui vota sua non complent. Sunt insta-
biles computati qui quod voverunt non impleverunt. Melius est
enim non promittere quam fidem promissionis non solvere. Melius est
enim non vovere quam votum post promissa non reddere. In malis
enim promissis rescinde fidem. In turpi voto muta decretum
quod incaute vovisti non facias. Impia est promissio que scele-
re impletur | Verbum iniquum ne in corde tuo dicas | Ver-
bum malum ne sub silentio abscondi putes | Omne verbum
absconditum non celabitur | pandetur in medium quod in occulto com-
mittitur | Quicquid enim agis vel dicis peccata post computa | Lapides
enim quibus confessus loquitur non celabuntur. Cum homines tacent
elementa loquuntur. Ita ergo peccatum declina quod celare non
possis. Ubi peccata ubi deum esse nescis. Nichil celatur ad deum
videt occulta qui fecit abscondita. Omnia enim videt e-
tiam que quidem sub tenebris absconduntur. Deus enim ubique
presens est. Spiritus eius totum implet. Maiestas eius omnia
continet. Elementa cuncta sue potentie attingunt
providencia. Contra eum nullus est locus cogitacionis. Nichil enim oc-
cultum est. Omnia secreta nostra intuetur eius. Nul-
la occulta sibi latere patitur. Ipse enim cogitationes no-
vit. Ipse cor inspicit | quicquid intus agitur vel latet apud iu-
dicem | quod intus disponitur apertum deprehendit. Stulte quod homo
se ignorat quod novit deus sive principium fugit et
si te non dampnat publica fama condempnat conscientia
sua. Vis autem nunquam esse tristis | bene vive | Secura con-
scientia tristiciam levius sustinet | bona vita semper gaudi-
um habet. Conscientia rei semper in pena est. Nunquam
absque stimulus est. Mens enim mala semper sentit
tristicie stimulos. Si enim in bono perseveres tristicia e-
longabitur a te. Si vis iusticiam operari tristicia non
occurret tibi. Nec plaga nec mors te terrebit
si pie et bene vixeris. Consilium autem et opus tuum
semper ad deum converte. In opere tuo deum dominum pone

eum dominus pre

Quia dicuntur gratie divino dono ascribe. Nichil meritis tuis attribuas
In virtute tua nichil presumas. In audacia nichil imponas. Vis autem
virtutes tuas augere non perdere occultas virtutes tuas per clamore
absconde bona facta tua per arrogantiam. Fuge videri quod esse meru-
isti. quod manifestando potes amittere tacendo custodi. Cum vicium pre-
dicatum cito curatur tunc tacendo ampliatur. Silencio culpa crescit. Si
patet fit communio si tegitur fit ex magno pusillum si latet augetur
credit esse malum. Malum autem potius caveas quam emendare oporteat. Melius
est enim ut vites vicium quam ut emendas. Ne forte cum incurreris re-
vocare non possis. Usus vero difficile vincitur. Consuetudo vix su-
peratur. quod inolevit non facile tollitur. Anticipe diu delibera firma.
Ante factum cogita diu. ante opus diu premeditare. Matura consilium
ut perficere possis quod vis. quod vis agere diu exquire diu proba et age cum
diu cogitaveris tunc fac quod probaveris. Nichil enim ex precipiti. Matu-
ri consilii mora melior est in rebus enim certis bene agendi tarditas promo-
neatur. a te tolle moras. in crastinum nichil differas. In bonis
dilatio nocet. In id quod expedit differre impedit. absit in bonis remissa
segnicies. absit negligentia. torpens vicium pigritie procul sit a te.
Vicia cito capiunt inertes. per torporem enim vires et ingenium dif-
fluunt. negligentia et torpor dissolvunt animum. Natura obscuratur
desidia. desidia enim frigescit ingenium. torpor corrumpit sensum. Hebe-
tudo scientie lumine contingebit. Solercia autem meliorem reddit.
peiorem facit negligentia. Sensum desidia obtendit. segnicie indus-
tria acuit. excellentior fit natura doctrina accedente. fit ingenium
subiecto studii. tardiora enim ingenia studiis acuuntur. torpo-
re vero industria excitatur. Sensus tarditatem assiduitas acuit. exer-
citacione perficit. sensus experientia plus scit. Sepe natura mo-
ribus imitatur. Sepe natura consuetudine superatur. Assiduitas mores
facit. Interius usus in natura se vertit. omnia usui cedunt. omnia pa-
ret. res ita se agit ut usus fuerit. quod cum difficultate ceperis per usum
cum voluntate perficies. Nichil sapientia melius. nichil prudentia di-
tius. nichil scientia suavius. nichil stultitia peius. nichil insipientia
deterius. nichil ignavia turpius. Ignorantia mater errorum est.
Ignorantia nutrix viciorum est. peccatum magis per ignorantiam prevalet. Ig-
norantia enim quod sit culpa dignum non sentit. Ignorantia nec quod delinquit
agnoscit. Insipiens assidue peccat. Indoctus facile decipitur. Stul-
tus cito in vicia dilabitur. prudens autem cito deprehendit insidias.
celerius errores agnoscit. Nocia non vitamus nisi per sapientiam. Sa-
piens autem omnia prudenter examinat. Inter bonum et malum sapi-
ens intelligendo diiudicat. Summum bonum est scire quod caveas.
summa miseria est nescire quo tendas. Dilige igitur sapientiam
et manifestabitur tibi. Accede ad illam et appropinquabit ad te. Assi-
duus esto illi et instruet te. Disce quod nescis ne doctor inbe-
cil reperiaris. Antea esto auditor postea doctor. per disciplinam

nomen magistri accipe bonum | quod audieris et didiceris doce discendo
et docendo | non contemnas studium. Damnum quam audire tam capis ore
effunde | sapientia quam aliis impertieris tibi magis hanc auges | doctrina
quanto amplius data fuerit tanto magis habundat. Sapientiam dando largior fit
retinendo minuitur | largitio inundatio est sua | et dum plus effert
plus habundat | verba cum proferes precedant opera | que ore promittis opere
adimple | que verbis doces exemplis ostende. Esto non solum magister
sed imitator virtutum. Si doces et facis. Tunc gloriosus haberis.
Non enim satis est laudare quod dicis. Nec dictis facta coniungeris. Indoc
trina ipsa ab humana laude te tempera. Sic instrue alios ut te
custodias. Sic doce ut humilitatis gratiam non amittas. Cave ne
dum alios erigis ipse laudis appetitu demergaris. Cum autem doces
cum erudis cum instruis noli verborum obscuritate uti. Ita dic
ut intelligaris ne simplicibus loquendo displiceas ne prudentes
offendas. Iuxta spiritum audientis sit sermo doctoris | secundum mores
est impendenda doctrina. Iuxta vulnus est adhibendum remedium.
Varie voluntates diversas disciplinas desiderant. Unicuique
secundum professionem suam docendus est. Inspicienda est varietas perso
narum | non omnia omnibus | secreta perfectioribus loquere | Apta cuique optima
parvulis | sunt despicienda | In omni parte paratus esto ad eruditionem | nul
lum tempus sit vacuum quo non edificeris | nulla hora preterit | qua
doctrine studium non conficias | Verbum bonum apte et constanter predica |
nec erubescas loqui quod nosti defendere. Quod de eo tu scire sentis
quere ab aliis. Collatione enim obtecta clarescunt et conferendo diffi
cilia aperiuntur | nulla tibi sit curiositas sciendi licentia. Cave inda
gare que sunt consensibus habundans remota pretermitte quod secretum
est scripture autoritate si didicisti | nichil quod scriptum est
ultra queras nichil amplius perquiras ultra quam divine littere predicant.
Scire non cupias | quod scire non liceat. Curiositas | dampnosa
periculosa est que in heresim provocat. In fabulas sacrilegas mentem
precipitat. In causis obscuris reddit audaces. In rebus
ignaris facit precipites. In disputatione tolle contentionem. Tolle perti
naciam vincendi defensionem. Crede cito veritati. Non contendas
iusticie. Non contendas cavillatione | quod rectum est disputare stude.
Iure non fraude contende. Nec te peritiorem iudices | nec te
ad disputationes contrarias prepares | nec ut vincas oppugnare
coneris. In omni disputatione tene racionem | plus dilige audire quam
dicere | plus auscultari quam loqui | primo audias | loquere novissimus
postremus dicas | primus taceas | Finis plus habet honoris quam

curiositas

principium. In omni re finis inquiritur et extremum queritur. Melior
finis quam principium. Melior est novissimus sermo quam primus. Disce
quod nescis ne doctor inutilis inveniaris. Venerare omnibus sicut
melioris ac vite. Venerare unumquemque pro suo merito sanctitatis.
Potiori secundum competentem reverentiam tribue. Iuxta dig-
nitatem redde unicuique honorem. Superiori equalem te non compa-
rabis. Senioribus presta vel prepara obedientiam. Famulare impe-
riis eorum. Auctoritate crede. Obsequere voluntati. Defer obsequia iusta
maioribus. Obedi quoque in bonis preceptis. Ita enim obtempera te
homini ut voluntatem dei non offendas. Malum facere iussus non acqui-
escas. Malum facere iussus non consenties. Noli in mala potestate cuiquam
consentire. Etiam si pena compellit, si supplicia immineat, si tor-
mentum occurrit. Melius est mortem pati quam perniciosa iussa
complere. Melius est ab homine violari quam dampnari et non in iudicio.
Non solum factores sed etiam consentientes pari pena puniuntur.
Similis est qui obtemperat malum ei qui agit malum. A subditis
venerari magis quam timeri subiectis stude. Plus te reveren-
tur quam metuant. Plus in officio dilectionis quam conditionis
necessitate deserviant. Talem te redde subditis ut magis ameris
quam timearis. Ex reverentia amor procedit. Odium timor affert.
Fidem metus tollit, affectum restituet. Timor non servat diuturna
fidem. Ubi timor audacia sequitur. Ubi metus est desperatio occurrit.
Mores tuos tempera divinis austeritate. Summa bonitate subditos
rege. Non sis terribilis in subiectis. Sit eis donare ut et de
lectione servire. In disciplina et modestia modum serva. Nec ni-
mium nec parum indulgeas, nec modicum nec satis ignoscas. Tene
modum in omni tempore tuo. In omni re tene temperamentum. Nichil intem-
perantius agas. Nec minus nec nimium aliquid, ne ultra quam oportet.
Nec ipsa etiam in bonis immoderatum non decet. Omnia mediocria
utilia. Omnia in suo modo exire, que cum temperantia sunt salubria
sunt. Bona autem immoderata verum inopia efficiuntur. Nimietas enim omnis
in vicium deputatur. Temperare cuncta prudenter, ne bonum fiat
malum. Omne quod cum moderamine fit salubre fit. Perspice quomodo
competenter sit temperari, quando ubi quando qualiter et quam diu facere debeas.
Causas rerum in temporibus singulas respice. Singulorum operum
discretiones agnosce. Diligenter distinguas omnia que agis,
qualiter bonum incipias et qualiter peragas scito. In omni actione tene
discretionem. In nulla re indiscretus appareas. Secundum vim
virtutis virtuti construe in tempore suo. Cum bene distinxeris opus
tuum optimum magis erit. Quecumque bona cum discretione feceris virtus est.

gregi sine discrecione gesserit vicium enim est | virtus indiscre
ta pro vicio deputatur | virtus sine discrecione vicii obtinet
locum | Multa sunt consuetudine viciata | Multa pravo usu pre
sumpta | Multa contra pudicos mores illicite usurpata ad me
consuetudinem suam legem redigat consuetudo auctoritas | primum usum
lex et racio vincat | quod tibi vis fieri alteri fac | quod vis ut faciat
alius tibi | hoc et tu facito et illi | talis esto aliis | qualem optas esse circa
alios. Testimonio tuo nulli noceas | ad nullius preiudicium voce
testificacionis adhibeas | Sermo tuus non noceat cuiquam nec ullum
impediat | quod non vis pati alteri ne facias | non inferas aliis
mala ne patiaris similia | Insit tibi sua modestia. In aliis consumma
iusticia. Tene iuris equitatem. Serva veritatem. Defendas
nullius persone affectum ne deflectaris an vero pauper an dives
sit | tantum prospice non personam | Sperne eciam munus ne per id
iusticia corrumpatur. Munera enim sepe veritate superant.
Cito enim violatur auro iusticia | cito quod corrumpitur munere.
De iusto iudicio temporalia lucra non appetas. Pro iusticia nul
lum seculi premium queras. Iusticiam pro sola eterna remunera
cione defendas. Qui enim bona presencia affectat futura
gloriam non sperat. Qui bonum hic recipit | futurum quod expec
tat premium non habebit. Dum enim iudicas pro futura merce
de iudicia ne queras in terra rependi quod in futuro tibi debetur.
Excute manus tuas ab omni munere si in excelsis vis habitare. In
iudicio autem sine misericordia non sedeas. Custodi discrecionem insti
cie | non sis plus iustus quam iustum est | Omne enim quod nimium est
vicium est. Impia iusticia | humana fragilitate non ignoscere | non
omnes dampnare sed pocius emendare et corrigere. Tene autem
rigorem in discussione iusticie | misericordiam in diffinicione
sentencie | Iudicii examine sequatur pietas discrecionis
temperat indulgencia. Ita clemens esto in alienis delictis sicut
et tuis nec quemquam districtius quam te iudices nec aliter te nec aliter
alios penses. Sic alios iudica | ut ipse iudicari cupis.
Dum enim indulges in alieno peccato et tibi misereris | quo enim
iure in alieno statueris eo iure teneberis et eodem ipse
iudicandus es | lex tua te constringit. Iudicium quod aliis
imponis ipse portabis. In eo enim in quo iudicas es condempnandus.
Et in qua mensura mensus fueris remecietur tibi. Noli autem
premium querere ut tu iusticia diffinias | nullum condempnes an

arbitrio iudicium | nullum iudices suspicionis arbitrio condempna |
non enim qui accusatur sed qui conuincitur conuincatur reus est | periculosum
est enim de suspicione quempiam iudicare | In ambiguis
dei iudicijs reserua sententiam | quod nosti tuo quod nescis de
me iudicio | In terra non iudicetur quisque ueniat dominus qui latentia
producat in lucem | qui illuminat abscondita tenebrarum Et mani
festabit consilia cordium Non enim potest comprehendi humano ex
amine quod deus suo reseruauit iudicio Quamuis enim uera sint
credenda non sunt nisi que certis indicijs demonstrantur nisi que
manifesto examine conuincuntur et nisi que ordine iudiciario
publicabuntur In summo honore summa sit humilitas
tua | quamuis summus sis humilitatem tene quamuis sublimis
potestatis in te celsitudinem reprime Non te extollat
honor | preside humilis culmine sublimitatis | tanto ma
iori humilitate esto perspicuus quanto magis dignitate prelatus |
Impositas quoque tibi curas humiliter suscipe | commissum ministerium
mente libera suscipe Esto obediens deinde dispensationi
uoluntati eius non audias contraire Iura potestatis
adepte moderamine exerce | potestatis iura adepta or
dinato animo administra ~~Sed tranquillo corde~~ Omnia
non turbulento animo administra Sed tranquillo corde dispones
Caue honores quos sine culpa tenere non potes | sublimitas ho
noris magnitudo scelerum est In maiori gradu maior est
sine dubio pena | potentes autem potenter tormenta patientur
Cui multum datur multum ab eo exigitur Cui plus committitur
plus ab eo requiritur honores seculi pericula gerunt que
quia cito periclitantur Potestas cito ruinam patitur | quanto
enim maior honor tanto maiora pericula Alta arbor uen
tis a validis agitatur Et rami eius citius ruina con
fringuntur | excelse turres grauiori casu procumbunt | ~~A~~ Al
tissimos montes turbines fulgoribus feriuntur | Impotentes
cito cadunt inuidia Cito patet insidijs gloriosus Gloria
enim inuidiam parat Inuidia omnia pericula | quamuis quisque
in seculi gloria fulgeat | quamuis quisque purpura et auro
resplendeat | quamuis cultu precioso redimitus emineat |
quamuis sit multitudine premunitus | quamuis exuberantium

armis ptect⁹ | q̄nis ī numeris obseqm̄ cuneis obstipat⁹ |
q̄nis agminib⁹ tut⁹ | sp̄ tn̄ ī pena ē | semp̄ ī agustia |
sep̄ ī merōe merore | semper in discrimine in seriis p̄
strat[?] turbat Sz turbid⁹ ille ī plumia iacz sz pallid⁹
In lectis aureis sz t̄ [?] ebat⁹ | breuis ē em̄ hui⁹ mūdi
letitia felicitas modica hui⁹ scli glā Caduca ē fragil
tēporalis potētia O hō dic m̄ ubi sūt rḡes ubi sūt
pricipes ubi imperatores ubi locupletes rrū ubi pote
tes hui⁹ seculi ubi diuites hui⁹ mūdi quasi umbr
trāsierūt velud sompniū euanuerūt querūtur
et nō sūt | diuicie usq3 ad pīculū ducūt | diuicie
usq3 ad exitū ptrahūt | diuicie nūq̄ sine peccato
ulti em̄ ppt opes perierūt | acqrūtur
multi ppt diuicias indiscrimen deuenerūt | mul
tis exitiales fuerūt diuicie | multis opes morte
generauerūt | nūq̄ rq̄uiē mentis habebit qui curis
trenis se subdit Sollicitudines em̄ rrū mente con
turbāt Cure rez mentē exagitāt Si g° vis ēē quiet⁹ |
nichil scli appetas | et sp̄ rq̄uiē mentis habebis Si a te
mūdi curas abieceris Semp̄ em̄ int⁹ mente frueris |
si te a strepitu trenaz actionū subtraxeris | diuicie
em̄ nūq̄ sīn pcc̄o appetūt² Null⁹ res trenas sine
pcc̄o administrat Valde rarū ē ut q̄ diuicias pos
sident ad rq̄uiē tendāt | qui curis trenis se implicat
a dei amōe se separat | q̄ in rerū amōez defigit²
ī deo nullaten⁹ delectat² Cure em̄ rerū ab itētiōe
dei se vtūt Nemo pt āplecti dei glāz sit z scli
difficile ē celestib⁹ et trenis curis pariter inservire Difficile em̄
ē deū z mūdū simul diligē | vtraq3 sit simul z eglit' q
mai nō pt O hō ppt deū q° rnūcia oīb⁹ hui⁹ scli
curis te ppt deū suspende | sine ipedimēto hui⁹
scli deo sūire stude | null⁹ te mūdi amor a dei a
mōe subtrahat Nulla te sollicitudo rerū ab inten
tione suspendat Esto mortu⁹ mūdo z mūd⁹ tibi |
mūdi glāz tāq̄ mortu⁹ nō aspice | tamq̄ mor
tu⁹ ab effctu hui⁹ vite te separa Sicut sepult⁹
nō habeas curā de seculo | tāq̄ defūct⁹ ab oī

terreno te purga negocio Contempne vivens quod post mortem
habere non potes Illud quod habes sperne ad maiorem Suffi-
ciat tibi vita tua egere in copie Si quem positum in nativi-
tate cognoverit si quem vidisti ad copiam Si quem divitiis
potentie examinatum si quem oppressum Si quem humiliatum
nullum contempnas Nullum spernas nullum despicias
vacuum nullum dimittas Nullus tristis a te abeat
nemo a te confusus abscedat omnibus communica omnibus tribue
omnibus prebe non eligas cuius miseriaris ne forte prete-
reas eum qui meretur accipere Incertus pro quo magis pla-
ceas deo nescis pro quo tibi maior fructus iusticie
comparetur quod tribues cum affectu tribue quod largiris cum hilari-
tate largire prebe maiorem sine murmure prebe elemosi-
nam sine tedio Maior sit benivolencia quam quod datur maior
gratia quam quod impenditur Tale enim erit opus ~~quale~~ fuerit qualis
intencio tua qui enim affectu bono dispensant hii accipiunt deus
Qui autem cum tedio dat mercedem perdit Qui cum tristicia
largitur remuneracionis non recipit fructum Non enim est
misericordia ubi non est benivolencia De tuis iustis laboribus ministra
pauperi Non auferas alteri unde tribuas alteri Non te mi-
sericordem ostendas alieno spolio Nichil prodest si inde
alterum reficis unde alium inanem facis Condempnat mi-
sericordia ista ut impietatem tantum iniqua peccata non purgat sed
ampliat bonum quod facis intencione pietatis causa non iac-
tancie facito Nichil facere studeas propter humana lau-
de Nichil propter honorem temporalem Nichil propter famam
sed propter vitam eternam Cum quod agis pro futuro age mercede
eterne remuneracionis expectacio te teneat apud nos ne quod ad
humanum seculi sed quod ad vite eterne gloriam premisit Si enim hic
laus queritur illic remuneracio amittitur Iusti enim mercedem
non hic sed in futuro recipiunt Futura merces non presens
promittitur in celo datur Terris non est hic expectandum quod ali-
bi debetur O homo esto terre data sunt modica ostensa est tibi
munerum regula nulla iam te ignorancia a peccato excuset
Non iam amplius vite nescius Non es imprudens et ignarus
legem quam debes sequi expositum quale legem debes

ymitan tibi descripsi cog͡ʳ ꝯ mādatorꝫ habes Jam scis q̄ sit
tē viue vide ne vltra offendas Vide ne deīceps bonū
qd̄ nosti decipias vide q̄ legendo r̄spicis male viuēdo
ɔtēpnas donū scīe accepisti Eam r̄tine Jmple opere
qd̄ dedisti pceptione

Ras ago gras r̄sō graꝫ actiōes rependo actiōes
graꝫ psoluo Ergo atꝫ ago verꝫ t̄ graꝫ actiōes
Multa sūt a te m̄ ɔcessa | mlta collata | multa
spāli mīscā de largita | Oīa m̄ placēt | Oīa gta sūt |
Oīa inciderunt aīo | Oīa me blandiūt | Oīa me ob
lectāt | q̄ igr̄ satisfactiōez psoluā | q̄ r̄munerātiōez
r̄pendā | q̄ ɔpensāe possū donis ac tuis bn̄ficiis |
Nichil m̄ n̄ ut tuis pceptis vtar Tibi sp̄ obtēpere
t̄ par parēa Tibi iubente obediā Tu eīm es dux
vite Tu mgra v̄tutis Tu es taq̄ r̄gula q̄ idirectū
ducis Tu es q̄ a r̄co nūq̄ discedis Tu es qui a ver
tate nūq̄ auris tu inuētrix bonorꝫ mgra morꝫ
Jndagatrix v̄tutū sine qua nichil hoīs vita pt
p te vite cūcte r̄gula datur | p te de uite pūitate
ad meliorē vitā hoēs adducūt | pceptis forn̄
animi Si q̄ distractū est Tu corrigis Si q̄ cor
rigendū ē Tu emēdas nichil michi te carius
nichil m̄ te dulcius Tu m̄ sup̄ vita mea places ꝫc

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF